

ZAVRŠENO JE 7. KOLO NATJEČAJA ZA NAJBOLJU NOVU HRVATSKU RIJEČ

Na žalost, 7. kolo Jezikova natječaja za novu riječ završeno je bez proglašenja najboljih novih riječi. Povjerenstvo za izbor najbolje riječi (počasni predsjednik akademik Stjepan Babić, radna predsjednica glavna Jezikova urednica Sanda Ham; članovi – Jezikov urednik Mile Mamić s Filozofskoga fakulteta u Zadru, Milica Mihaljević i Lana Hudaček iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb; Nataša Bašić i Zvonimir Jakobović iz Leksikografskoga zavoda „Miroslav Krleža“, Zagreb; književnici Jasna Horvat i Hrvoje Hitrec; Vladimir Loknar) prosudilo je da riječi pristigle u 2012. ne zadovoljavaju postavljena Jezikova pravila – ili nisu zamjene za tuđice ili nisu tvorene u skladu s hrvatskim tvorbenim sustavom ili nisu nove. Uz to, pristiglo nam je i mnoštvo prijava pod lažnim imenima, a to znači da su pojedinci, lažno se predstavljajući, predlagali i do pedesetak riječi makar pravila nalažu da jedna osoba može predložiti najviše pet riječi. Uzevši sve to u obzir, odlučili smo ne dodijeliti nagrade.

Naravno da bi korist za hrvatski jezik i jezičnu kulturu bila velika da smo proglasili pobjednike, međutim nije dobro proglašavati valjanima riječi koje ne zadovoljavaju postavljene kriterije. Na natječaj nam je pristiglo petstotinjak riječi (ubrojimo li i lažne prijave, više je od tisuću riječi) iz cijele Hrvatske i inozemstva. Zanimanje je za natječaj veliko, cijele nam godine pristižu pitanja u svezi s natječajem, a uz pitanja i nove riječi. Zbog toga smo natječaj produljili, do konca ove godine teče 8. kolo, a nadamo se da će ove godine naši natjecatelji biti uspješniji i da će riječi koji smo prikupili u 2013. zadovoljiti kriterije za izbor najbolje nove riječi.

Nagrada za najbolju novu hrvatsku riječ nosi ime pokojnoga dr. Ivana Šretera, a materijalni je i moralni pokrovitelj natječaja

Zaklada „Dr. Ivan Šreter.“ Podsjetimo se – u bivšoj je državi *penzionisani oficir JNA* tužio dr. Šretera jer mu je u bolesnički list upisao da je umirovljeni časnik. Zbog toga je dr. Šreter bio politički progonjen, smijenjen s mjesta odjelnoga predstojnika u lipičkoj bolnici i osuđen. Početkom Domovinskoga rata ubili su ga pobunjeni Srbi, a još uvijek ne znamo gdje mu je grob. Pozivam i ovom prigodom one koji znaju da nam kažu gdje je pokopan dr. Šreter. U spomen njemu i njegovu zalaganju za hrvatski jezik, nagrada za najbolju novu riječ i nosi njegovo ime.

Prisjetimo se i pobjedničkih riječi i pobjednika iz prošlih natječaja: 1993., *suosnik* – kaoaksijalni kabel (Bulcsú László); 1994., *osobnica* – osobna iskaznica (I. B. Šamija); 2006., *uspornik* – ležeći policajac (Nada Arar-Premužić); 2007., *naplatnica* – naplatna kućica (Vilim Pantlik, svojih je 10 000 kuna nagrade poklonio dvjema siromašnim obiteljima); 2008., *proširnica* – stent (Drago Štambuk, tada je bio na dužnosti hrvatskoga veleposlanika u Japanu); 2009., *osobnik* – OIB (te godine nismo dodijelili nagradu zbog mnoštva nevaljanih prijava, ali smo najbolju riječ ipak izabrali); 2010., *ispraznica* – floskula (Vinko Vukadin); 2011., *zatipak* – *típfeler* (Šandor Dembitz).

Valja i opet istaknuti ono što godinama ponavljamo: nove su riječi prijedlozi, mogućnosti unutar sustava hrvatskoga jezika koje su se ostvarile i tako postale dostupne govornicima. Ponuđene su uz već postojeće riječi, ne prisiljavaju nikoga ni na što i ne potiru riječi koje su već u upotrebi. Neke od naših riječi zaživljuju, neke se ne će upotrebljavati, ali cilj natječaja nije nametnuti novotvorenice, nego osvijestiti u govornika mogućnosti tvorenja novih riječi i smanjiti ulazak tuđica u hrvatski jezik.

Natječaj traje, 8. kolo završava 22. prosinca ove godine. Prijedloge treba slati ili na jezik@ffos.hr ili na Časopis Jezik, Bijenička 97, Zagreb.

Sanda Ham